

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 23885/2024
23.04.2026. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Мирјане Андријашевић, председника већа, Иване Рађеновић и Владиславе Милићевић, чланова већа, у парници тужиоца ПД „ИКО Компану“ ДОО са седиштем у Новом Пазару, чији је пуномоћник Владан Пантовић, адвокат из ..., против туженог АА из ..., чији је пуномоћник Драган Нововић, адвокат из ..., ради дуга, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 1536/24 од 10.07.2024. године, у седници одржаној 23.04.2026. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 1536/24 од 10.07.2024. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Пазару П 786/23 од 30.01.2024. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев и тужени је обавезан да тужиоцу исплати појединачне износе са законском затезном каматом, чија су висина и датуми доспелости ближе наведени у овом ставу изреке. Ставом другим изреке, тужени је обавезан да тужиоцу накнади трошкове поступка од 218.400,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж 1536/24 од 10.07.2024. године, ставом првим изреке, преиначена је првостепена пресуда, тако што је одбијен тужбени захтев којим је тужилац тражио да се тужени обавезе да му исплати појединачне износе са законском затезном каматом чија су висина и датуми доспелости ближе наведени у овом ставу изреке. Ставом другим изреке, тужилац је обавезан да туженом накнади трошкове поступка од 103.150,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану одлуку применом члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку - ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 18/20 и 10/23 – други закон), па је нашао да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, док се на друге битне повреде одредаба парничног поступка ревизијом тужиоца не указује.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је испоручио туженом грађевински материјал и то: 380 кг арматурне мреже и 794 кг бетонског гвожђа, укупне вредности 101.031,16 динара, 3.800 комада гитер блокова укупне вредности 144.453,73 динара, 80 врећа новимала и 15 врећа цемента 42,5 Поповац укупне вредности 47.200,34 динара (за коју робу је издао рачуне и отпремнице и на којима је као испоручилац наведен ПД „ИКО Company“ ДОО), као и да је предузеће „Еуро бетон 08“ ДОО туженом, а по налогу тужиоца, испоручило 41м³ пумпаног бетона МБ 30 на градилишту у близини спортске хале „Пендик“ у Новом Пазару у вредности од 339.570,00 динара, ради доградње објекта. Законски заступник тужиоца ББ је својим новцем исплатио комплетан дуг који је тужени имао према тужиоцу, а због добрих односа са туженим, чиме је „затворио дуговање туженог“ и исто није књижено у књиговодственој евиденцији његовог преудзећа, овде тужиоца.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је усвојио тужбени захтев применом одредаба чланова 262. и 454. Закона о облигационим односима, налазећи да је тужилац, као поверилац, у потпуности извршио своју обавезу проистеклу из усменог споразума са туженим, као дужником, о продаји грађевинског материјала, који је испоручио туженом, док тужени није исплатио продајну цену за наведену робу, оценивши да није основан приговор недостатка активне легитимације на страни тужиоца.

Другостепени суд је оценио да тужилац није активно легитимисан у овој правној ствари, налазећи да код чињенице да је потраживање тужиоца у потпуности намирено од стране трећег физичког лица – законског заступника тужиоца, да наведено у финансијским евиденцијама предузећа није књижило као дуг, закључио је да је престао да постоји материјалноправни однос између тужиоца, као предузећа које је испоручило грађевински материјал и туженог, као лица које је купило наведени материјал, при том оценивши да материјалноправни однос постоји између законског заступника тужиоца ББ, као физичког лица које је накнадило дуг предузећу, овде тужиоцу и туженог по основу накнаде евентуалне штете, због чега је побијаном одлуком првостепена пресуда преиначена и тужбени захтев одбијен, као неоснован.

По оцени Врховног суда одлука другостепеног суда је заснована на правилној примени материјалног права.

Одредбом члана 262. став 1. Закона о облигационим односима (ЗОО) прописано је да поверилац у обавезном односу је овлашћен да од дужника захтева испуњење обавезе, а дужник је дужан испунити је савесно у свему како она гласи.

У конкретном случају, тужилац тужбеним захтевом тражи да се тужени обавезе да му исплати појединачне новчане износе, са припадајућом каматом, за

испоручени грађевински материјал. Из чињеничног утврђења произлази да је тужилац испоручио туженом грађевински материјал, за коју робу је издао рачуне и отпремнице на којима је као испоручилац наведен ПД „ИКО Company“ ДОО, да је предузеће „Еуро бетон 08“ ДОО туженом, по налогу тужиоца, испоручило грађевински материјал, као и да је законски заступник тужиоца ББ својим новцем исплатио комплетан дуг који је тужени имао према тужиоцу и исто није књижено у књиговодственој евиденцији тужиоца. Имајући у виду наведено, по оцени Врховног суда правилна је одлука другостепеног суда да у ситуацији када је потраживање тужиоца у потпуности намирено од стране трећег физичког лица – законског заступника тужиоца, те да наведено није у финансијским евиденцијама тужиоца књижено као дуг, стога је престао да постоји материјалноправни однос између тужиоца, као предузећа које је испоручило грађевински материјал и туженог, као лица које је купило наведени материјал. Стога је правилно другостепени суд применио материјално право када је закључио да тужилац није активно легитимисан за учешће у овом спору.

Неоснован је навод ревизије да постоји материјалноправни однос између тужиоца и туженог, који је настао на основу уговора о купопродаји, у коме је тужилац као продавац испоручио робу туженом као купцу, коју тужени није платио тужиоцу, те да је погрешан закључак другостепеног суда да тужилац није активно легитимисан. Наиме, стварна легитимација у парници представља материјалноправни однос странака према предмету спора, односно према праву за чију је заштиту парница покренута. О постојању стварне легитимације суд води рачуна и по службеној дужности и зависи од материјалног права које се примењује на одређено чињенично стање. Тужилац је активно легитимисан ако је носилац права које је предмет спора, а тужени је пасивно легитимисан ако на њему лежи обавеза која одговара тужиоцевом праву. Како је у конкретном случају законски заступник тужиоца платио дуг тужиоцу за грађевински материјал који је испоручен туженом и тако намирио дуговање које је тужени имао према тужиоцу за наведену робу, то тужилац није активно легитимисан за вођење парнице против туженог, ради наплате вредности испорученог грађевинског материјала. Наиме, материјалноправни однос постоји између законског заступника тужиоца ББ (који је исплатио дуг који је тужени имао према овде тужиоцу) и туженог по основу накнаде евентуалне штете, како то правилно закључује другостепени суд. Стога је правилно другостепени суд преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев тужиоца.

На основу изнетог, применом члана 414. став 1. ЗПП, Врховни суд је одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Мирјана Андријашевић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**